

Βρυξέλλες, 7 Ιουνίου 2021
(OR. en)

9545/21

ENFOPOL 218
JAI 681
CT 77
PROCIV 68

ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΤΩΝ ΕΡΓΑΣΙΩΝ

Αποστολέας: Γενική Γραμματεία του Συμβουλίου

Με ημερομηνία: 7 Ιουνίου 2021

Αποδέκτης: Αντιπροσωπίες

αριθ. προηγ. εγγρ.: 8663/21 + COR 1

Θέμα: Συμπεράσματα του Συμβουλίου για την προστασία των δημόσιων χώρων
– *Συμπεράσματα του Συμβουλίου (7 Ιουνίου 2021)*

Επισυνάπτονται στο παράρτημα για τις αντιπροσωπίες τα συμπεράσματα του Συμβουλίου για την προστασία των δημόσιων χώρων, τα οποία εγκρίθηκαν από το Συμβούλιο (Δικαιοσύνη και Εσωτερικές Υποθέσεις) κατά την 3799η σύνοδό του στις 7 Ιουνίου 2021.

Συμπεράσματα του Συμβουλίου για την προστασία των δημόσιων χώρων

1. ΣΗΜΕΙΩΝΟΝΤΑΣ ότι η ανθεκτικότητα πρέπει να ξεκινά με την προστασία των ευρωπαϊκών δημοκρατικών αξιών, θεσμών και τρόπων ζωής και πρέπει να περικλείει ολόκληρη την κοινωνία,
2. ΥΠΟΓΡΑΜΜΙΖΟΝΤΑΣ ότι ένας από τους στόχους της Ευρωπαϊκής Ένωσης είναι να εξασφαλίσει στους πολίτες συνθήκες διαβίωσης υψηλού επιπέδου σε ένα χώρο ελευθερίας, ασφάλειας και δικαιοσύνης, με την ανάπτυξη κοινής δράσης μεταξύ των κρατών μελών στον τομέα της αστυνομικής συνεργασίας, όπως ορίζεται στον τίτλο V της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΣΛΕΕ),
3. ΕΠΙΣΗΜΑΙΝΟΝΤΑΣ ότι οι πρόσφατες τρομοκρατικές επιθέσεις που σημειώθηκαν σε δημόσιους χώρους σε ολόκληρη την ΕΕ υπογράμμισαν την ανάγκη να ενισχυθούν οι προσπάθειες για την προώθηση της προστασίας των δημόσιων χώρων,
4. ΛΑΜΒΑΝΟΝΤΑΣ ΥΠΟΨΗ το μεταβαλλόμενο τοπίο των απειλών και την ανάγκη πρόληψης και προστασίας των τοπικών κοινοτήτων από τρομοκρατικές επιθέσεις που αποσκοπούν στην πρόκληση αστάθειας και φόβου στις ανοικτές κοινωνίες μας,
5. ΥΠΟΓΡΑΜΜΙΖΟΝΤΑΣ το γεγονός ότι η αύξηση της τρομοκρατίας που προκαλείται από το βίαιο εξτρεμισμό, ανεξάρτητα από τα ιδεολογικά κίνητρά της, αποτελεί αυξανόμενη πηγή ανησυχίας όσον αφορά τους δημόσιους χώρους και ιδίως τους τόπους λατρείας,
6. ΕΧΟΝΤΑΣ ΕΠΙΓΝΩΣΗ ότι οι δημόσιοι χώροι θεωρούνται από τη φύση τους ευάλωτοι σε εχθρικές και παράνομες πράξεις που αποσκοπούν στην υπονόμηση της ασφάλειας και της ελεύθερης κυκλοφορίας που μορφοποιούν την Ένωση και ωφελούν τους πολίτες της·
7. ΠΑΡΑΤΗΡΩΝΤΑΣ ότι, λόγω της ανάπτυξης της ψηφιακής οικονομίας μας, της ευρείας χρήσης του διαδικτύου, των ασύρματων δικτύων και των επικοινωνιών κινητής τηλεφωνίας, η προστασία των δημόσιων χώρων εμπεριέχει επίσης μια διάσταση κυβερνοασφάλειας,

8. ΑΝΑΓΝΩΡΙΖΟΝΤΑΣ ότι η τρομοκρατία και ο βίαιος εξτρεμισμός, λόγω της προπαγάνδας και της κάλυψής τους, είτε στα κυρίαρχα μέσα ενημέρωσης είτε στα μέσα κοινωνικής δικτύωσης, μεγεθύνουν την αίσθηση ανασφάλειας και συμβάλλουν στη διάδοση τρομοκρατικού περιεχομένου στο διαδίκτυο, πράγμα που υπονομεύει τις βασικές αξίες του χώρου ελευθερίας και δικαιοσύνης της Ευρωπαϊκής Ένωσης,
9. ΕΧΟΝΤΑΣ ΕΠΙΓΝΩΣΗ ότι ορισμένοι δημόσιοι χώροι και σημαντικά γεγονότα, π.χ. χώροι λατρείας, σιδηροδρομικοί σταθμοί, δημόσια πάρκα, επιχειρηματικοί χώροι, τουριστικοί χώροι, πανεπιστήμια και σχολεία, σημαντικές αθλητικές και πολιτιστικές εκδηλώσεις, μαζικές συγκεντρώσεις και διαδηλώσεις απαιτούν επαρκή προστασία, λόγω της φύσης τους, της ευπάθειας και της κοινωνικής σημασίας τους καθώς και λόγω της πιθανής απειλής και επίπτωσης μιας επίθεσης,
10. ΥΠΕΝΘΥΜΙΖΟΝΤΑΣ ότι ορισμένοι τρόποι δράσης των τρομοκρατικών επιθέσεων που διαπράττονται στην Ευρώπη και σε άλλα διεθνή πλαίσια περιλαμβάνουν όχι μόνο τη χρήση πυροβόλων όπλων και εκρηκτικών, αλλά και εύκολα διαθέσιμα όπλα χαμηλής τεχνολογίας, όπως αγχέμαχα όπλα και οχήματα, ιδίως ενοικιαζόμενα ή κλεμμένα οχήματα, με σκοπό την άμεση πρόκληση ζημιών και τη θέση σε κίνδυνο της ζωής πολιτών,
11. ΣΗΜΕΙΩΝΟΝΤΑΣ ότι η προστασία των δημόσιων χώρων θα πρέπει να βασίζεται σε μια ολιστική και οριζόντια προσέγγιση, η οποία θα συνδέει ενωσιακές και σχετικές εθνικές και τοπικές στρατηγικές καθώς και συμπράξεις δημόσιου-ιδιωτικού τομέα,
12. ΕΚΦΡΑΖΟΝΤΑΣ ΙΚΑΝΟΠΟΙΗΣΗ για το αντιτρομοκρατικό θεματολόγιο της Επιτροπής που εγκρίθηκε στις 9 Δεκεμβρίου 2020, στο οποίο προσδιορίζονται βασικές δράσεις που βρίσκονται σε εξέλιξη ή πρόκειται να αναληφθούν σε επίπεδο ΕΕ όσον αφορά την ενίσχυση της προστασίας των δημόσιων χώρων,
13. ΕΚΤΙΜΩΝΤΑΣ ότι οι υπηρεσίες επιβολής του νόμου διαδραματίζουν θεμελιώδη ρόλο στην πρόληψη τρομοκρατικών επιθέσεων καθώς και στην ασφάλεια και την προστασία των δημόσιων χώρων, ιδίως μέσω της συνεργασίας και των συμπράξεων με άλλους σχετικούς ενδιαφερόμενους φορείς, όπως η τοπική αυτοδιοίκηση, τα πανεπιστήμια, οι ιδιωτικοί φορείς και οι τοπικές κοινότητες,
14. ΥΠΟΓΡΑΜΜΙΖΟΝΤΑΣ τη σημασία της διασυνοριακής συνεργασίας και του διασυνοριακού συντονισμού τόσο για την ενίσχυση της ικανότητας επιβολής του νόμου όσο και για τον εντοπισμό ορθών πρακτικών που μπορούν να εφαρμόζουν οι φορείς εκμετάλλευσης δημόσιων χώρων, όπως μέτρα ασφάλειας που λαμβάνονται κατά τη διάρκεια σημαντικών αθλητικών εκδηλώσεων, σε εγκαταστάσεις δημόσιων συγκοινωνιών, σε δημόσιους χώρους διεθνών αεροδρομίων και σε τουριστικούς χώρους,

15. ΑΝΑΓΝΩΡΙΖΟΝΤΑΣ τη σημασία των νέων τεχνολογιών για την προστασία δημόσιων χώρων, ιδίως όσον αφορά την ανίχνευση απειλών και την ανάλυση μεγάλων συνόλων δεδομένων, διασφαλίζοντας παράλληλα τα θεμελιώδη δικαιώματα και τις ελευθερίες των πολιτών.

ΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ

16. ΕΝΘΑΡΡΥΝΕΙ την ΕΠΙΤΡΟΠΗ να συνεχίσει τις προσπάθειες που καταβάλλει για τη δρομολόγηση και τη χρηματοδότηση πρωτοβουλιών, όπως το φόρουμ της ΕΕ για την προστασία των δημόσιων χώρων, τα προγράμματα κατάρτισης και τα έργα στο πλαίσιο του Ταμείου Εσωτερικής Ασφάλειας και του προγράμματος «Ορίζων Ευρώπη», και να συνεχίσει να υλοποιεί προγράμματα που βασίζονται σε αξιολόγηση από ομοτίμους-εθελοντές, και ΚΑΛΕΙ την ΕΠΙΤΡΟΠΗ να διερευνήσει περαιτέρω δυνατότητες για τη στήριξη έργων και πρωτοβουλιών ώστε να ενισχυθεί η προστασία των δημόσιων χώρων και η ανθεκτικότητα της κοινότητας, ιδίως μέσω των δράσεων που προβλέπονται στο σχέδιο δράσης του 2017 για τη στήριξη της προστασίας των δημόσιων χώρων, και μέσω των προτεραιοτήτων που έχουν προσδιοριστεί στο θεματολόγιο της ΕΕ για την καταπολέμηση της τρομοκρατίας,
17. ΥΠΟΓΡΑΜΜΙΖΕΙ τη σημασία της ανθεκτικότητας, της ανάπτυξης προστατευτικών λύσεων και της ενίσχυσης της συνεργασίας και της συνδρομής μεταξύ των υπηρεσιών επιβολής του νόμου των ΚΡΑΤΩΝ ΜΕΛΩΝ, εντός του εφαρμοστέου νομικού πλαισίου, με την υποστήριξη της ΕΥΡΩΠΟΛ και του δικτύου ATLAS για την αντιμετώπιση τρομοκρατικών επιθέσεων και πολύπλοκων καταστάσεων έκτακτης ανάγκης, με σκοπό την αντιμετώπιση καταστάσεων κρίσης, με την από κοινού χρήση εξοπλισμού, τεχνολογίας, ειδικών αστυνομικών μονάδων, καθώς και με την παροχή τεχνικής υποστήριξης και εμπειρογνωμοσύνης. Σύμφωνα με το στόχο αυτόν, ΠΡΟΤΕΙΝΕΙ να ενισχυθεί η ικανότητα του προσωπικού πρώτης επέμβασης να εντοπίζει ύποπτες συμπεριφορές και αντικείμενα κατά την αντιμετώπιση καταστάσεων κρίσης,
18. ΕΝΘΑΡΡΥΝΕΙ ΤΑ ΚΡΑΤΗ ΜΕΛΗ να υποστηρίξουν την ανάπτυξη και την εφαρμογή εννοιών ασφάλειας εκ σχεδιασμού σε δημόσιους χώρους,
19. ΣΥΝΙΣΤΑ στον CEPOL και στα δίκτυα επιβολής του νόμου, ιδίως εκείνα που συμμετέχουν στο φόρουμ επαγγελματιών της ΕΕ για την προστασία των δημόσιων χώρων (EUCPN, ATLAS, AIRPOL, RAILPOL, AQUAPOL, ENLETS, δίκτυο ασφάλειας υψηλού κινδύνου της ΕΕ), να λάβουν υπόψη τους στρατηγικούς στόχους που σχετίζονται με την προστασία των δημόσιων χώρων στα προγράμματα κατάρτισης και εργασίας τους, προκειμένου να ενισχυθούν η συνοχή και οι συνέργειες,

20. ΤΟΝΙΖΕΙ τη σημασία της έρευνας και ανάπτυξης στα ΚΡΑΤΗ ΜΕΛΗ και σε επίπεδο ΕΕ, συμπεριλαμβανομένων των μελλοντικών πρωτοβουλιών του κόμβου καινοτομίας της ΕΕ για την εσωτερική ασφάλεια με σκοπό την ανάπτυξη εργαλείων για την προστασία των δημόσιων χώρων.
21. ΚΑΛΕΙ την ΕΥΡΩΠΟΛ, σύμφωνα με τη νόμιμη εντολή της και λαμβάνοντας υπόψη τους μηχανισμούς καθορισμού προτεραιοτήτων μεταξύ των ΚΡΑΤΩΝ ΜΕΛΩΝ και του εργαστηρίου καινοτομίας, να συνεχίσει να διερευνά ψηφιακές τεχνολογίες και αντίμετρα για την αντιμετώπιση τρομοκρατικών επιθέσεων σε δημόσιους χώρους, προς όφελος των ΚΡΑΤΩΝ ΜΕΛΩΝ και όλων των ευρωπαίων πολιτών. Η έρευνα αυτή θα μπορούσε να εστιαστεί στην ανάπτυξη τεχνικών ανίχνευσης εκρηκτικών, στην προστασία από μη επανδρωμένα αεροσκάφη, στο σοβαρό έγκλημα στον κυβερνοχώρο και στην τεχνητή νοημοσύνη κατά την επεξεργασία μεγάλων συνόλων δεδομένων, και σε πλήρη συμμόρφωση με τους αντίστοιχους κανονισμούς και πρότυπα περί προστασίας δεδομένων. Εκτός από την ταχεία και χρήσιμη ανταλλαγή επιχειρησιακών πληροφοριών μεταξύ των ΚΡΑΤΩΝ ΜΕΛΩΝ, τα εξαγόμενα αποτελέσματα θα πρέπει να αποτελούν αντικείμενο συνεχούς ανταλλαγής με τη μορφή ετήσιων εκθέσεων και μέσω της εφαρμογής εγχειριδίων για την προστασία των δημόσιων χώρων με επικαιροποιημένες πληροφορίες και συστάσεις προς τις υπηρεσίες επιβολής του νόμου των ΚΡΑΤΩΝ ΜΕΛΩΝ,
22. ΣΥΝΙΣΤΑ στην ΕΥΡΩΠΟΛ, τον ENISA, τον EU-LISA και άλλους σχετικούς φορείς της ΕΕ, στο πλαίσιο των αντίστοιχων εντολών τους, να παράσχουν υποστήριξη στα ΚΡΑΤΗ ΜΕΛΗ όσον αφορά την πρόληψη σοβαρών εγκλημάτων στον κυβερνοχώρο και δολιοφθοράς των συστημάτων δημόσιου φωτισμού, κινητών επικοινωνιών, συστημάτων βιντεοεπιτήρησης σε δημόσιο χώρο και άλλων συστημάτων που μπορεί να έχουν αντίκτυπο στην ασφάλεια των δημόσιων χώρων,
23. ΤΟΝΙΖΕΙ τη σημασία της έρευνας και ανάπτυξης στο εργαστήριο καινοτομίας της ΕΥΡΩΠΟΛ και σε άλλους οργανισμούς της ΕΕ για την ανάπτυξη μέτρων προστασίας και αντιμέτρων κατά μη επανδρωμένων αεροσκαφών (UAV) και της συνδυασμένης χρήσης τους με πυροβόλα όπλα και εκρηκτικά, και ΚΑΛΕΙ ΤΑ ΚΡΑΤΗ ΜΕΛΗ να στηρίξουν το ευρωπαϊκό πρόγραμμα της Επιτροπής για τη δοκιμή συστημάτων αναχαίτισης μη επανδρωμένων αεροσκαφών και την ανταλλαγή ορθών πρακτικών,

24. ΣΥΝΙΣΤΑ στον CEPOL να συνεχίσει να στηρίζει τα προγράμματα κατάρτισης της ΕΕ για την επιβολή του νόμου σχετικά με την ασφάλεια και την προστασία των δημόσιων χώρων και των ευάλωτων στόχων, την προστασία των υποδομών ζωτικής σημασίας, την ασφάλεια σημαντικών εκδηλώσεων, την ανίχνευση συμπεριφορών, τις απειλές εκ των έσω, την ανίχνευση ΧΒΡΠ/εκρηκτικών υλών, τα αντίμετρα και την προστασία από τα μη επανδρωμένα αεροσκάφη και τους ενεργούς σκοπευτές,
25. ΤΟΝΙΖΕΙ την ανάγκη τα ΚΡΑΤΗ ΜΕΛΗ να δρομολογήσουν και, όπου είναι εφικτό, να εφαρμόσουν ή/και να ενισχύσουν εθνικές καθώς και περιφερειακές και τοπικές στρατηγικές για την ενίσχυση της ανθεκτικότητας των τοπικών κοινοτήτων και των δημόσιων χώρων,
26. ΕΝΘΑΡΡΥΝΕΙ ΤΑ ΚΡΑΤΗ ΜΕΛΗ να αναπτύξουν, να αναλάβουν και να συμμετάσχουν ενεργά σε έργα που αφορούν την προστασία δημόσιων χώρων και πολυσύχναστων χώρων, δημιουργώντας συνέργειες μεταξύ διεθνών και εθνικών φορέων, όπως περιφερειακές/τοπικές αρχές, υπηρεσίες επιβολής του νόμου, ιδιωτικές εταιρείες ασφάλειας, ιδιωτικές επιχειρήσεις και άλλοι, με στόχο τη συνεργασία και την ανταλλαγή γνώσεων που συμβάλλουν στη μείωση των κινδύνων και στη βελτίωση της χρήσης έξυπνων και ασφαλών τεχνολογιών για την προστασία των δημόσιων χώρων,
27. ΤΟΝΙΖΕΙ τη σημασία της ασφαλούς επιχειρησιακής και διαλειτουργικής επικοινωνίας της ΕΕ για τις υπηρεσίες επιβολής του νόμου και άλλους επαγγελματίες στον τομέα της ασφάλειας, ώστε να είναι σε θέση να προστατεύουν και να ανταποκρίνονται κατάλληλα σε περίπτωση διασυνοριακής συνεργασίας στον τομέα των δημόσιων χώρων και σημαντικών εκδηλώσεων, και ΚΑΛΕΙ ΤΑ ΚΡΑΤΗ ΜΕΛΗ να στηρίξουν περαιτέρω τις πρωτοβουλίες της ΕΕ που αποσκοπούν στη βελτίωση των υφιστάμενων συστημάτων και διαλειτουργικών συστημάτων επικοινωνίας σε επίπεδο ΕΕ για τη δημόσια ασφάλεια, ιδίως το έργο BroadWay του «Ορίζων 2020»,
28. ΣΥΝΙΣΤΑ στα ΚΡΑΤΗ ΜΕΛΗ να εξετάσουν τα εθνικά νομικά τους πλαίσια με σκοπό τον περιορισμό της παράνομης οπλοφορίας με αγγέμαχα όπλα σε δημόσιους χώρους και σε σημαντικές εκδηλώσεις, καθώς και να εξετάσουν το ενδεχόμενο θέσπισης ειδικών μέτρων προστασίας όσον αφορά τους τόπους λατρείας, και ΚΑΛΕΙ την ΕΠΙΤΡΟΠΗ να εξετάσει τις υφιστάμενες επιλογές και πιθανές μελλοντικές πρωτοβουλίες για την περαιτέρω ενίσχυση της προστασίας σε επίπεδο ΕΕ,

29. ΕΝΘΑΡΡΥΝΕΙ ΤΑ ΚΡΑΤΗ ΜΕΛΗ να συνεχίσουν να μελετούν και να αναλύουν τις κατευθυντήριες γραμμές και τα εργαλεία ασφάλειας για τις εταιρείες ενοικίασης οχημάτων με σκοπό την πρόληψη και το μετριασμό του κινδύνου επιθέσεων με οχήματα σε δημόσιους χώρους και ΚΑΛΕΙ την ΕΠΙΤΡΟΠΗ να διερευνήσει επιλογές για την πρόληψη και το μετριασμό των επιπτώσεων των επιθέσεων με οχήματα σε επίπεδο ΕΕ,
30. ΚΑΛΕΙ ΤΑ ΚΡΑΤΗ ΜΕΛΗ να ελέγξουν την εθνική τους νομοθεσία και τις τοπικές κανονιστικές ρυθμίσεις με σκοπό να εξασφαλίσουν ότι εμπεριέχουν σαφείς διατάξεις όσον αφορά τις διοικητικές απαιτήσεις και αρμοδιότητες για όσους σχεδιάζουν και διαχειρίζονται την ασφάλεια των δημόσιων χώρων, και ΣΗΜΕΙΩΝΕΙ το στόχο της ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ να διερευνήσει επιλογές για τον καθορισμό ελάχιστων υποχρεώσεων για τους φορείς εκμετάλλευσης δημόσιων χώρων.
31. ΣΥΜΒΟΥΛΕΥΕΙ τα ΚΡΑΤΗ ΜΕΛΗ να συνεχίσουν να σχεδιάζουν και να προγραμματίζουν πρακτικές ασκήσεις και κοινή κατάρτιση μεταξύ των τοπικών αρχών, των αρχών επιβολής του νόμου, της πολιτικής προστασίας, της έκτακτης ιατρικής βοήθειας, των ιδιωτικών επιχειρήσεων, των ιδιωτικών εταιρειών ασφάλειας και άλλων ενδιαφερόμενων μερών, προκειμένου να βελτιωθεί η ετοιμότητα και η ανταπόκριση των αρχών επιβολής του νόμου και της κοινότητας υπηρεσιών πρώτης αντίδρασης,
32. ΤΟΝΙΖΕΙ ότι τα ΚΡΑΤΗ ΜΕΛΗ θα πρέπει να διαθέσουν τα κατάλληλα εργαλεία, όπως μεταξύ άλλων την υφιστάμενη καθοδήγηση της ΕΕ προς τις τοπικές αρχές για τη διενέργεια αξιόπιστης αξιολόγησης κινδύνου και τρωτότητας καθώς και την καθοδήγηση σχετικά με τα προστατευτικά μέτρα, καθώς επίσης τα δίκτυα της ΕΕ και τα εθνικά φόρουμ για την ανταλλαγή γνώσεων και βέλτιστων πρακτικών μεταξύ των εν λόγω αρχών,
33. ΚΑΛΕΙ ΤΑ ΚΡΑΤΗ ΜΕΛΗ να ενισχύσουν την ευαισθητοποίηση των πόλεων σχετικά με τις υφιστάμενες πρωτοβουλίες και τα φόρουμ της ΕΕ που διευκολύνουν την ανταλλαγή ορθών πρακτικών και στηρίζουν έργα υπό την καθοδήγηση των τοπικών αρχών, και ΚΑΛΕΙ την ΕΠΙΤΡΟΠΗ να δρομολογήσει τη δέσμευση της ΕΕ για την αστική ασφάλεια και ανθεκτικότητα που εξαγγέλθηκε στο αντιτρομοκρατικό θεματολόγιο της ΕΕ για το 2020,
34. ΕΝΘΑΡΡΥΝΕΙ ΤΑ ΚΡΑΤΗ ΜΕΛΗ να ενσωματώσουν τεχνικές πρόληψης του εγκλήματος μέσω του περιβαλλοντικού σχεδιασμού (CPTED) σε τοπικό επίπεδο και μέσω συμπράξεων και έργων δημόσιου-ιδιωτικού τομέα, ως μηχανισμού για την προστασία των δημόσιων χώρων, και συγκεκριμένα για την πρόληψη των επιθέσεων με οχήματα, των εκρήξεων, της χρήσης χημικών, βιολογικών, ακτινολογικών και πυρηνικών μέσων, των αυτοσχέδιων εμπρηστικών συσκευών, των ενεργών σκοπευτών και άλλων τρόπων δράσης σε χώρους όπως οι σιδηροδρομικοί και υπόγειοι σιδηροδρομικοί σταθμοί, οι δημόσιοι χώροι διεθνών αερολιμένων, οι τόποι λατρείας, οι επιχειρηματικοί χώροι, τα τουριστικά αξιοθέατα (π.χ. μνημεία και μουσεία), τα πανεπιστήμια και τα σχολεία καθώς και άλλοι χώροι που μπορεί να υποδειχθούν στο πλαίσιο της εκτίμησης κινδύνου.